

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Ă R E nr. _____
din _____
Chişinău

cu privire la aprobarea
Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii

-----

În temeiul art. 1, pct. 3, art. 11 și art. 14 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, precum și în scopul executării prevederilor titlului IV capitolul 10 al Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 185-199, art. 442), Guvernul **HOTĂRĂȘTE**:

1. Se aprobă:

1) Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii, conform anexei nr. 1;

2) Planul de implementare a activităților în cadrul Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii, conform anexei nr. 2.

2. Implementarea Programului se pune în sarcina Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

3. Finanțarea activităților prevăzute conform Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii se va efectua din contul și în limitele alocațiilor din bugetul de stat, inclusiv din contul asistenței financiare externe.

4. Activitățile de finanțare în cadrul Programului constituie o schemă de ajutor de minimis și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2/2013.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

PRIM-MINISTRU

Natalia GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru

pentru Digitalizare

Iurie ȚURCANU

Ministrul Economiei

Sergiu GAIBU

Ministrul Finanțelor

Dumitru BUDIANSCHI

Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii

Secțiunea 1.

Identificarea problemei

În contextul pandemiei cu COVID-19, întreprinderile mici și mijlocii (*în continuare - IMM*) din Republica Moldova au fost puse în impas, cu constrângeri severe pe partea de cerere și ofertă, legate inclusiv de restricții de desfășurare a activităților comerciale și de vânzare a produselor finite (piețe, târguri, localuri etc.), precum și de necesitatea consumatorilor de a-și revizui listele de cumpărături și anumite obiceiuri din cauza condițiilor de carantină impuse. Astfel, impactul asupra IMM poate fi unul extrem de sever, mai ales în contextul în care din cele cca. 98% de IMM cca. 85% sunt microîntreprinderi care nu au cunoștințele și resurse, inclusiv financiare, necesare unei ajustări rapide la condițiile noi de pe piață.

În timp ce Revoluția digitală s-a produs la nivel global, criza COVID-19 a dus la recunoașterea largă a importanței transformării digitale pentru economie, precum și pentru capacitatea de recuperare și reziliență a acesteia. Internet of Things, 5G, Big data, tehnologii blockchain și inteligența artificială ne pot ajuta să obținem o mai mare flexibilitate în lanțul de aprovizionare, creșterea securității datelor și consolidarea capacităților de muncă la distanță și automatizare. Tehnologiile digitale pot contribui de asemenea, în lupta pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Mai mult, după cum s-a menționat și în cadrul Declarației Liderilor Europeni din 26.03.2020, criza COVID-19 a catalizat tendințele de digitalizare a Europei, în condițiile în care planurile de redresare propuse de Comisie, vor sprijini reconstrucția economiei afectate, pe baze sustenabile.

Conform unui studiu efectuat de PwC Canada, mai multe companii din întreaga lume plasează digitalizarea în centrul strategiei lor de dezvoltare. Aceste companii combină conectivitate avansată, analiza de date, cloud computing, senzori, algoritmi inteligenți și multe altele, pentru a-și transforma afacerile, în scopul obținerii valorii adăugate, atât pentru ei, cât și pentru clienții lor. Astfel, conform sondajului efectuat de PwC privind industria globală, nivelul mediu de digitalizare al companiilor industriale va crește de la 33% la 72% în următorii ani.

Prin acțiunea de transformare digitală a industriilor - Industria 4.0 se urmărește creșterea principalelor sectoare economice la nivel național prin stimularea investițiilor în dezvoltarea și achiziția de sisteme IoT industriale, linii de fabricație Smart, automatizări și sisteme digitale de management al producției.

Vor fi finanțate inițiative, proiecte și infrastructuri la nivel de companii prin care se vor achiziționa sisteme avansate de automatizare și management al activităților industriale, inclusiv roboți hardware sau software, aplicații de inteligența artificială sau blockchain ș.a., precum și, pentru integrarea orizontală și verticală a sistemelor IT industriale și pentru realizarea convergenței tehnologiilor informaționale cu tehnologiile operaționale.

De asemenea, există un potențial neexploatat, dar și o necesitate legată de adoptarea de către IMM a practicilor de digitalizare. Astfel, antreprenorii se confruntă cu următoarele probleme cheie:

- 1) Lipsa sau insuficiența cunoștințelor și abilităților legate de dezvoltarea paginii online a companiei sau gestiune unei strategii/ plan de dezvoltare a comerțului electronic;
- 2) Cunoștințe limitate legate de selectarea și menținerea pe platformele de vânzări online;
- 3) Lipsa cunoștințelor și prețurile înalte asociate cu tranziția „urgentă” la metode și platforme de e-comerț;
- 4) Resurse financiare limitate pentru transformarea digitală a proceselor în cadrul companiei.

În contextul celor menționate, impactul asupra IMM este extrem de ridicat din cauza incapacității financiare a acestora de a se adapta la noile condiții de piață în timp util, și implementarea acțiunilor în domeniul comerțului electronic, proceselor de digitizare și digitalizare rezultate cu transformarea digitală, factori cheie pentru sustenabilitatea și competitivitatea IMM.

Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii (*în continuare - Program*) este elaborat în conformitate cu prevederile art. 1, pct. 3, art. 11 și art. 14 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Astfel, activitățile de finanțare în cadrul Programului constituie o schemă de ajutor de stat și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2/2013.

Secțiunea 2.

Definiții

În sensul prezentului Program se definesc următoarele noțiuni principale:

Comerț electronic - activitatea de întreprinzător a persoanelor fizice și juridice de vânzare a bunurilor, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor, efectuată cu utilizarea comunicărilor electronice și/sau a contractelor electronice;

Transfer de tehnologie și know-how - proces de partajare a abilităților, cunoștințelor și metodelor, în vederea sporirii eficienței produselor, serviciilor, proceselor sau obținerii altora noi, care sunt cerute pe piață, prin adoptarea unui comportament inovativ;

Digitizarea - crearea unei reprezentări digitale a obiectelor sau atributelor fizice, trecând de la procesele manuale la cele digitale, conversia datelor, documentelor și proceselor de la cele analogice la cele digitale;

Digitalizarea - facilitarea sau îmbunătățirea proceselor prin utilizarea tehnologiilor digitale și a datelor digitizate, dezvoltând o cultură a utilizării tehnologiei informaționale în derularea afacerilor, transformarea proceselor de afaceri existente prin valorificarea tehnologiilor digitale, rezultând în cele din urmă în oportunități de creștere a competitivității companiilor.

Transformarea digitală - reprezintă integrarea tehnologiilor digitale în toate procesele unei afaceri, schimbând fundamental modul în care operează și oferă valoare către clienții săi.

Secțiunea 3.

Scopul și obiectivele Programului

1. Scopul Programului constă în transformarea digitală a IMM, pentru recuperarea și creșterea economică a acestora, prin digitalizare și valorificarea potențialului inovativ.

2. Obiectivul Programului este susținerea IMM prin acordarea de sprijin financiar nerambursabil, pentru digitalizarea propriilor afaceri, precum și facilitarea accesului pe piețele interne și externe.

3. În perioada de implementare, Programul își propune următoarele obiective specifice:

1) Dezvoltarea abilităților antreprenorilor cu privire la planificarea și implementarea practicilor de afaceri prietenoase transformării digitale, a cel puțin 40% din beneficiari;

2) Oferirea suportului financiar pentru implementarea planurilor de transformare digitală, pentru cel puțin 150 IMM;

3) Creșterea avantajului competitiv și portofoliul de clienți a IMM, cu cel puțin 20%;

4) Dezvoltarea comerțului electronic, facilitarea procesului de reducere a circulației monedei fizice și dezvoltarea serviciilor de curierat.

Secțiunea 4.

Criterii și domenii eligibile ale Programului

4. Beneficiarii Programului sunt întreprinderile micro, mici și mijlocii, definite în conformitate cu Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică, care corespund criteriilor prevăzute la art. 4 din Lege, cu excepția persoanelor fizice care activează pe baza patentei și a persoanelor juridice de dreptul public, inclusiv întreprinderile de stat și cele municipale.

5. Beneficiarii vor fi selectați în baza unui concurs, în limita bugetului disponibil. Suportul în cadrul Programului va fi acordat beneficiarilor de pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

6. Solicitanții Programului vor îndeplini următoarele criterii de eligibilitate:

- 1) Își desfășoară activitatea antreprenorială pe teritoriul Republicii Moldova;
- 2) Activează minim 12 luni până la data aplicării la Program și deține cel puțin un raport prezentat privind Situațiile financiare complete;
- 3) Nu au restanțe față de bugetul public național;
- 4) Dețin competențe necesare sau au un angajat dedicat, ce deține competențele necesare pentru implementarea proiectului investițional, confirmate prin acte/certIFICATE corespunzătoare;
- 5) Fondatorii/asociații/proprietarii întreprinderii solicitante sunt cetățeni ai Republicii Moldova.

7. Domenii de activitate neeligibile în cadrul Programului sunt:

- 1) Domeniile prevăzute la art. 12, pct. (3) din Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică;
- 2) Comercializarea de armament;
- 3) Prestări servicii de consultanță financiară și juridică;
- 4) Comerțul, cu excepția produselor și serviciilor rezultate din propria activitate economică;
- 5) Activitățile de producere sau comercializare a tutunului și alcoolului.

8. Cheltuieli neeligibile din contul finanțării nerambursabile, precum și contribuției proprii în cadrul Programului:

- 1) Costuri de bunuri și servicii acoperite de alte instrumente/ proiecte/ programe de asistență;
- 2) Pierderi la schimb valutar;
- 3) Costuri suportate înainte de depunerea formularului la Componenta a II-a a Programului;
- 4) Achiziționarea de bunuri și servicii de mâna a doua;
- 5) Taxe, avize, comisioane, TVA;
- 6) Servicii de transport;
- 7) Plăți efectuate în numerar;
- 8) Echipamente și softuri necesare asigurării bunei funcționalități a activității de bază a companiei (tehnica de calcul, printere, telefoane mobile, tablete, 1C-contabilitate și altele);
- 9) Finanțarea costurilor de leasing, credit, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente;
- 10) Costuri de arendă sau locațiune a spațiilor/ oficiilor/ terenurilor necesare activității;
- 11) Consumabile și cheltuieli administrative;
- 12) Salarii.

Secțiunea 5

Componentele Programului și activitățile de bază

9. Acest Program oferă o abordare integrată de susținere a IMM prin introducerea instrumentelor digitale în scopul dezvoltării productivității și competitivității întreprinderilor locale și este structurat în următoarele componente:

- 1) **Componenta I** – Conștientizare, informare, promovare și comunicare;
- 2) **Componenta II** – Suport financiar nerambursabil;
- 3) **Componenta III** – Monitorizare, mentorat și evaluare.

Componenta I

„Conștientizare, informare, promovare și comunicare”

10. Această componentă va include un set de activități complexe, realizate la nivel național și local, pentru promovarea prezentului Program și diseminarea informației privind derularea implementării tuturor etapelor, inclusiv mediatizarea afacerilor de succes.

11. Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (*în continuare – ODIMM*) va acorda suport informațional incubatoarelor de afaceri, instituțiilor și organizațiilor de suport în afaceri, pentru a facilita transformarea digitală a IMM și a încuraja creșterea competitivității acestora.

1) ODIMM va elabora materiale promoționale și va organiza evenimente de promovare a prezentului Program, precum:

- a) sesiuni de informare și conștientizare, evenimente tematice;
- b) emisiuni TV și Radio la posturile naționale și locale;
- c) alte elemente de vizibilitate.

2) În scopul creării instrumentelor informaționale și metodologice pentru beneficiari, ODIMM va elabora un set de materiale promoționale și instrumente practice:

- a) pagină web dedicată Programului;
- b) bază de resurse online cu informații relevante;
- c) chestionar de verificare și autoevaluare a necesităților companiei;
- d) elemente de vizibilitate despre oportunitățile de transformare digitală a IMM și cu istorii de succes.

Componenta II

„Suportul financiar nerambursabil”

12. Suportul financiar nerambursabil va fi acordat sub formă de finanțare nerambursabilă (Grant), având ca scop facilitarea tranziției beneficiarului Programului la comerțul electronic, achiziționarea de echipamente și softuri în scopul inovării și introducerii noilor tehnologii în procesul de transformare digitală, precum și în scopul eliminării sau minimizării riscurilor impuse de piață.

13. Procedura de solicitare a Grantului, prevede următoarele condiții:

- 1) Suma Grantului este de maxim 70% din valoarea proiectului investițional și nu va depăși:
  - a) 250 000 lei pentru întreprinderile micro;
  - b) 500 000 lei pentru întreprinderile mici și mijlocii.
- 2) Contribuția beneficiarului va constitui minim 30% din valoarea proiectului investițional.

14. ODIMM va elabora un manual operațional necesar pentru implementarea Programului, care va stipula etapele și condițiile de implementare a Programului.

15. ODIMM va asigura publicarea manualului operațional pe pagina web oficială a organizației.

16. Pentru a participa la Program, fiecare solicitant va depune un formular de aplicare, care va conține în mod obligatoriu un set de acte indicat în manualul operațional al Programului.

17. Dosarul complet va fi depus de către administrator personal sau de o persoană împuternicită (prin poștă electronică sau utilizând soluții IT cu aplicarea semnăturii electronice avansat calificate) la ODIMM și va fi înregistrat, menționându-i-se data, ora și numărul de înregistrare.

18. Solicitanții care au depus dosare incomplete nu vor fi admiși pentru participare în cadrul Programului.

19. Perioada de înscriere și depunere a dosarului va fi anunțată pe paginile web oficiale ale Ministerului Economiei și ODIMM, precum și în presă.

20. Modalitatea de selectarea a beneficiarilor Componentei a II-a va fi prevăzută în manualul operațional de implementare a Programului, aprobat de Consiliu de coordonare al ODIMM.

21. Destinația resurselor financiare acordate sub formă de grant:

1) Hardware TIC și alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, justificate din punctul de vedere al implementării proiectului;

2) Procurarea și/sau dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/ licențelor necesare implementării proiectului, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diverselor structuri de date existente;

3) Procurarea și/sau dezvoltarea și/sau adaptarea sistemelor de automatizare complexe de tip ERP/CRM;

4) Echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaj și instrumente de lucru noi, necesare pentru digitalizarea, inovarea și modernizarea procesului operațional;

5) Servicii trecere a arhivelor din analog/ dosare/ hârtie în digital;

6) Procurarea serviciilor/ soluțiilor din domeniul tehnologiei informației pentru comerțul electronic, dar nu va depăși 10% din valoarea maximă a grantului pe fiecare din următoarele activități:

a) consultanță în determinarea și parcurgerea pașilor specifici necesari pentru digitalizare și tranziția companiei la comerțul online, definirea instrumentelor de marketing;

b) servicii de elaborare a unui site nou sau actualizarea celui existent, inclusiv cu integrarea sistemelor de plăți online, procurarea unui domen și hosting;

c) elaborarea materialelor de vizibilitate și plasarea bannerelor și reclamelor online, cu prezentarea produselor și/sau a afacerii;

d) setarea campaniilor pe social media și google pentru nișa potrivită;

e) selectarea, integrarea și ajustarea profilului companiei la platformele de tip Marketplace, care au integrate sistemele de plăți online și elemente logistice (legate de livrare etc.).

7) Servicii de tip cloud și SaaS;

8) Servicii pentru consolidarea securității cibernetice aplicabile pentru software/ găzduire/rețele;

9) Servicii de consultanță pentru elaborarea documentațiilor tehnice necesare implementării proiectului, dar nu va depăși 10% din valoarea grantului solicitat;

10) Instruirea personalului care va utiliza produsele implementate/ achiziționate și a personalului care va asigura mentenanța ca contribuție proprie;

11) Acoperirea parțială a costurilor/ cheltuielilor suportate pe platformele electronice de tip Marketplace în procesul de livrare a bunurilor/ serviciilor, dar nu va depăși 20% din valoarea maximă a grantului pentru o perioadă care nu va depăși 36 de luni din momentul aprobării;

12) Echipamente și soluții software care vor permite minimizarea/ excluderea din circulație a monedei fizice.

13) Echipamente și soluții necesare pentru organizarea procesului de livrare în industria ospitalității HoReCa.

22. Procurarea serviciilor de tip abonament (CRM, ERP, SaaS, Cloud, domen) se oferă maxim pentru 36 de luni din momentul contractării cu prezentarea actelor confirmative, inclusiv la monitorizarea finală.

23. Suportul financiar sub formă de Grant urmează să fie transferat direct către beneficiar în două tranșe:

1) Prima tranșă în cuantum de 70% din valoarea aprobată de ODIMM va fi transferată după prezentarea dovezilor privind investirea contribuției proprii;

2) A doua tranșă în cuantum de 30% din valoarea aprobată a grantului după implementarea completă a proiectului investițional, cu condiția prezentării setului complet de acte confirmative și efectuarea misiunii de monitorizare.

24. IMM care nu vor dispune de suficiente resurse proprii pentru implementarea proiectului investițional aprobat, vor putea acoperi insuficiența de capital din surse creditare. În acest sens, IMM pot beneficia, după caz, de o garanție financiară emisă de Fondului de Garantare a Creditelor IMM în

baza Hotărârii Guvernului nr. 828/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii.

25. Companiile care au beneficiat de suport financiar în cadrul Instrumentului de susținere privind digitalizarea IMM, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 100 din 26 mai 2020, pot solicita suplimentar diferența de finanțare până la atingerea limitei plafoanelor stabilite în prezentul Program.

26. În cadrul Programului se va considera conflict de interes pentru beneficiari/ solicitanți ai Programului utilizarea calității de fondator/ administrator al întreprinderii în folos propriu sau al persoanelor afiliate, în scopul aranjării tranzacțiilor fictive cu beneficiarii Programului pentru justificarea efectuării investiției din contul finanțării nerambursabile.

27. Persoanele afiliate sunt soțul/ soția, rudele sau afinii până la gradul al doilea de rudenie cu fondatorul și/sau administratorul întreprinderii care beneficiază de prevederile Programului.

Componenta III „Monitorizarea, mentorat și evaluarea”

28. Activitățile acestei componente au ca scop evaluarea realizării proiectelor investiționale, identificarea și diminuarea riscurilor care pot provoca situații de criză, determinarea tacticilor de comunicare cu beneficiarii de resurse financiare nerambursabile, precum și evaluarea impactului acestora:

1) Procesul de monitorizare a beneficiarului este efectuat de către ODIMM;

2) Se va urmări respectarea condițiilor și utilizarea resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de finanțare nerambursabilă;

3) Perioada de monitorizare a beneficiarilor Programului va constitui 36 de luni din data prezentării setului complet de acte privind utilizarea resurselor financiare.

29. Beneficiarii Programului de digitalizare a IMM vor fi obligați prin contractul de finanțare nerambursabilă să:

1) Mențină neschimbați fondatorii, asociații, proprietarii întreprinderii pentru o perioadă de cel puțin 36 de luni, după prezentarea setului complet de acte confirmative privind utilizarea grantului;

2) Să utilizeze resursele financiare conform destinației prevăzute în contractul de finanțare nerambursabilă;

3) Să nu comercializeze articolele de investiție procurate din contul grantului în urma realizării proiectului investițional până la finalizarea perioadei de monitorizare;

4) Să manifeste deschiderea și să nu se eschiveze de monitorizarea din partea ODIMM și/sau nu furnizeze acte, declarații false care nu corespund realității;

5) Să efectueze investiția transparent, cu respectarea legislației în vigoare, cu excluderea conflictului de interese.

30. În cazul nerespectării condițiilor Programului, beneficiarul grantului va fi obligat să ramburseze mijloacele financiare acordate.

31. ODIMM, la necesitate va efectua activități de mentorat, monitorizare a rezultatelor în baza indicatorilor de performanță a întreprinderii și elaborare a unui plan de acțiuni privind implementarea, adaptare și actualizare a procesului de transformare digitală.

32. ODIMM va efectua monitorizarea la etapele de pre-finanțare, post-finanțare, verificarea finală aferentă monitorizării și va solicita periodic rapoarte de performanță cu informații necesare.

Secțiunea 6.

Perioada de implementare a Programului și estimarea costurilor

33. Termenul de implementare a Programului este de 36 de luni, cu posibilitatea de prelungire în baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.

34. Implementarea Programului necesită un buget de 60 de mil. lei, cu posibilitatea de a fi extins cu sprijinul altor donatori locali și externi.

Secțiunea 7.

Indicatori de monitorizare și impact

35. Indicatori de monitorizare:

1) Elaborarea unui Registru al furnizorilor de soluții/ servicii IT, precum și a unui mecanism exact de includere și excludere a prestatorilor de servicii IT;

2) Elaborarea a cel puțin 5 materiale informaționale: pagină web dedicată Programului, bază de resurse online cu informații relevante, chestionar de verificare și autoevaluare a necesităților companiei, broșuri despre oportunitățile de transformare digitală a IMM, broșuri cu istorii de succes.

3) Consultarea și oferirea asistenței a cel puțin 600 IMM;

4) Susținerea a cel puțin 150 de IMM în implementarea acțiunilor de transformare digitală prin acordarea suportului financiar nerambursabil,

36. Indicatori de impact:

1) Cel puțin 70% din întreprinderile susținute vor implementa cu succes acțiunile de digitalizare;

2) Menținerea a cel puțin 400 locuri de muncă anual în cadrul Programului;

3) Mediatizarea și informarea a cel puțin 3000 companii interesate în dezvoltarea propriilor afaceri;

4) Creșterea volumului de investiții în economia națională, cu cel puțin 120 mil. lei, ca urmare a implementării Programului;

5) Evoluția pozitivă a impozitelor directe și indirecte, plătite de către beneficiari în bugetul public național, urmare a implementării Programului;

6) Crearea de noi modele de afaceri bazate pe creșterea conectivității, modificarea modului în care se creează valoarea adăugată, ceea ce va conduce la creșterea productivității mediului antreprenorial din țară;

7) Mediul de afaceri stimulat și încurajat să adopte produse și servicii TIC (ponderea beneficiarilor, din total finanțate).

Secțiunea 8.

Implementarea și coordonarea Programului

37. Implementarea prezentului Program se va realiza de ODIMM în conformitate cu prezentul Program și manualul operațional de implementare aprobat de Consiliu de coordonare ODIMM.

38. Pentru gestionarea eficientă a prezentului Program, ODIMM va lansa un sistem informațional de management intern care va fi conectat la procesul de implementare, evaluare și monitorizare a formularelor de aplicare la Program.

39. ODIMM va elabora și prezenta anual Consiliului de coordonare al ODIMM și Ministerului Economiei rapoarte privind implementarea Programului și atingerea indicatorilor de progres și performanță planificată.

40. Procesul de evaluare și aprobare a formularelor de aplicare depuse în cadrul Programului este realizat de Comitetul de evaluare, instituit prin ordinul Ministerului Economiei al Republicii Moldova.

41. În procesul de evaluare Comitetul se va conduce de prioritățile Programului, precum și viabilitatea afacerii, rezultatele scontate și impactul asupra dezvoltării economice.

Secțiunea 9

Consiliul de coordonare al Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii

42. Funcția de supraveghere, evaluare a activităților și a modului de implementare a prezentului Program este efectuată de Consiliului de coordonare ODIMM.

43. Pornind de la atribuțiile funcționale și drepturile Consiliului de coordonare, prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 cu privire la crearea Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, în vederea gestionării eficiente a prezentului Program, Consiliul de Coordonare exercită următoarele atribuții:

- 1) aprobă manualul operațional de implementare a prezentului Program;
- 2) aprobă Raportul anual de implementare a prezentului Program;
- 3) soluționează alte probleme care nu contravin prevederilor Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 și legislației în vigoare.

44. Toate deciziile Consiliului de coordonare se fixează în procesele-verbale ale ședințelor.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea
Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii

1. Autorul proiectului

Prezentul proiect de hotărâre este elaborat de către Ministerul Economiei împreună cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În contextul pandemiei cu COVID-19, întreprinderile mici și mijlocii (*în continuare - IMM*) din Republica Moldova au fost puse în impas, cu constrângeri severe pe partea de cerere și ofertă, legate inclusiv de restricții de desfășurare a activităților comerciale și de vânzare a produselor finite (piețe, târguri, localuri etc.), precum și de necesitatea consumatorilor de a-și revizui listele de cumpărături și anumite obiceiuri din cauza condițiilor de carantină impuse.

Impactul asupra IMM-urilor este extrem de ridicat din cauza incapacității financiare a acestora de a se adapta la noile condiții de piață în timp util, și implementarea acțiunilor în domeniul comerțului electronic, proceselor de digitizare și digitalizare rezultate cu transformarea digitală, factori cheie pentru sustenabilitatea și competitivitatea IMM.

Aportul IMM la PIB-ul Republicii Moldova este de aproximativ 50%, o contribuție ce este încă sub nivelul din Uniunea Europeană, care constituie 57,4%. Acest fapt demonstrează că sectorul dat este încă destul de slab, cu o productivitate sub nivelul mediei mondiale.

Mai mult, după cum s-a menționat și în cadrul Declarației Liderilor Europeni din 26.03.2020, criza COVID-19 a catalizat tendințele de digitalizare a Europei, în condițiile în care planurile de redresare propuse de Comisie, vor sprijini reconstrucția economiei afectate, pe baze sustenabile.

În timp ce Revoluția digitală s-a produs la nivel global, criza COVID-19 a dus la recunoașterea largă a importanței transformării digitale pentru economie, precum și pentru capacitatea de recuperare și reziliență a acesteia. Internet of Things, 5G, Big data, tehnologii blockchain și inteligența artificială ne pot ajuta să obținem o mai mare flexibilitate în lanțul de aprovizionare, creșterea securității datelor și consolidarea capacităților de muncă la distanță și automatizare. Tehnologiile digitale pot contribui de asemenea, în lupta pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Prin ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 100 din 26 mai 2020, a fost aprobat Instrumentul de suport privind digitalizarea IMM-urilor. Instrumentul de susținere își propunea dezvoltarea principiilor de inovare și transfer tehnologic a IMM pentru valorificarea potențialului și facilitarea accesului lor pe alte piețe interne și externe.

Instrumentul de susținere privind digitalizarea IMM a reprezentat un set de activități cu o abordare complexă, prin intermediul cărora se propune susținerea transferului tehnologic și dezvoltării digitale a întreprinderilor mici și mijlocii pentru valorificarea potențialului inovativ, inclusiv și facilitarea accesului lor pe piețele interne și externe.

În perioada 10 – 30 iunie 2020 a fost deschis primul apel de concurs a dosarelor în cadrul componentei de instruire și formare antreprenorială și componentei de suport financiar. Menționăm că, în cadrul apelului au fost depuse 189 dosare pentru suportul financiar în formă de business voucher și 236 dosare la suportul financiar în formă grant. Din numărul total de aplicații au fost selectate și aprobate spre finanțare 123 business vouchere în sumă de 2,41 mil. lei și 57 granturi în sumă de 8,95 mil. lei. Conform contractelor încheiate valoarea totală estimată a investițiilor în economie este de 23,06 mil. lei.

În perioada 14 august – 13 octombrie 2020 au fost desfășurate 16 sesiuni de instruire pentru IMM, în regim online. La sesiunile de instruire au participat 466 de reprezentanți ai sectorului IMM.

În același timp, pentru asigurarea suportului unui număr mai larg de IMM, dar și pentru asigurarea sinergiei dintre inițiativele curente de susținere a digitalizării afacerilor, pe data de 14.07.2020 a fost semnat un acord de co-finanțare din partea Uniunii Europene în cadrul Proiectului „Suport pentru IMM în zonele rurale” și agreată cooperarea cu GIZ Moldova, și inițiativele GoOnline, și Startup Moldova.

În același timp, pentru asigurarea suportului unui număr mai larg de IMM, dar și pentru asigurarea sinergiei dintre inițiativele curente de susținere a digitalizării afacerilor, pe data de 22.09.2020 a fost semnat un acord de co-finanțare din partea GIZ Moldova.

În perioada 10 – 25 noiembrie 2020 a fost deschis al II-lea apel de concurs a dosarelor în cadrul componentei de suport financiar. Menționăm că, din numărul total de 210 aplicații depuse (65 dosare la componenta business voucher și 145 dosare la componenta grant) au fost selectate și anunțate câștigătoare 53 business vouchere în sumă de 1,06 mil. lei și 47 granturi în sumă de 7,31 mil. lei. Conform contractelor încheiate, valoarea totală estimată a investițiilor în economie este de 11,38 mil. lei. Suportul financiar va contribui la crearea și menținerea a 955 locuri de muncă.

În perioada 09 martie – 02 aprilie 2021 au fost desfășurate 19 sesiuni de instruire pentru IMM, în regim online. Participanții cursurilor au fost repartizați, în baza Chestionarului de autoevaluare a nivelului de digitalizare a IMM-urilor, în 3 niveluri, în funcție de gradul de digitalizare a afacerilor. Chestionarul dat este un instrument mereu disponibil antreprenorilor pentru evaluarea nivelului de digitalizare care se efectuează în baza răspunsurilor la cele 37 de întrebări divizate în 5 rubrici. Participanții la instruirii au avut posibilitatea de a parcurge 5 module specifice pentru digitalizarea afacerilor: prezența online; planificarea e-comerțului; servicii pentru clienți; digitalizarea proceselor și transport și logistică în contextul comerțului electronic. La sesiunile de instruire au participat 110 de reprezentanți ai IMM, care au aplicat la Instrumentul de susținere.

Drept rezultat, în cele două apeluri deschise doar câte 15 zile, au fost colectate 635 de dosare (dintre care 255 la componenta Voucher și 380 la Grant). De la lansarea instrumentului de susținere privind Digitalizarea IMM au fost susținute 277 de afaceri dintre care: (175 business vouchere în valoare totală circa 3,5 mil. lei și 103 Granturi în valoare totală de circa 16,5 mil. lei).

În perioada 11 – 30 iunie 2021 a fost lansat un apel de granturi dedicat în exclusivitate femeilor și migranților și/sau rudelor de gradul întâi care dețin o afacere în mediul rural și doresc să o digitalizeze. Menționăm că, în cadrul apelului au fost depuse 66 dosare pentru suportul financiar în formă de grant. Actualmente aplicațiile sunt la etapa de evaluare. Totodată, în perioada de gestiune au fost acordate cca 500 consultații telefonice și prin e-mail.

Totodată, în scopul promovării acțiunilor propuse și a Instrumentului de susținere, la data de 19.05.2021, a fost semnat un Acord de parteneriat împreună cu compania Simpals și Fundația Startup Moldova cu scopul de a ajuta antreprenorii moldoveni să se dezvolte într-un mediu digital și să își sporească competitivitatea pe piețele interne și externe, utilizând tehnologiile informaționale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale programului și evidențierea elementelor noi

Scopul Programului constă în transformarea digitală a IMM, pentru recuperarea și creșterea economică a acestora, prin digitalizare și valorificarea potențialului inovativ.

Obiectivul Programului este susținerea IMM prin acordarea de sprijin financiar nerambursabil, pentru digitalizarea propriilor afaceri, precum și facilitarea accesului pe piețele interne și externe.

În perioada de implementare, Programul își propune următoarele obiective specifice:

1) Dezvoltarea abilităților antreprenorilor cu privire la planificarea și implementarea practicilor de afaceri prietenoase transformării digitale, a cel puțin 40% din beneficiari;

2) Oferirea suportului financiar pentru implementarea planurilor de transformare digitală, pentru ce puțin 150 IMM;

3) Creșterea avantajului competitiv și portofoliul de clienți a IMM, cu cel puțin 20%;

4) Dezvoltarea comerțului electronic, facilitarea procesului de reducere a circulației monedei fizice și dezvoltarea serviciilor de curierat.

În cadrul Programului nou se propune următoarele:

1) excluderea suportului financiar sub formă de Business Voucher și înglobarea acestuia în un singur tip de suport limitat, doar de nivelul de dezvoltare a IMM;

2) excluderea instruirilor obligatorii, înglobarea celor mai relevante tematici IT în Programul de Gestiune Eficientă a Afacerilor și oferirea posibilității pentru IMM de a-și selecta de sinestătător prioritățile în procesul de digitalizare;

3) apel de colectare deschis permanent;

4) eliminarea principiului „O companie poate aplica și beneficia o singură dată” și înlocuirea acestuia cu „Solicitanții pot aplica la suportul financiar oferit de Program, în limita plafoanelor stabilite”;

- 5) majorarea suportului pentru întreprinderile micro până la 250 000 lei;
- 6) majorarea suportului pentru întreprinderile mici și mijlocii 500 000 lei;
- 7) suportul financiar sub formă de Grant urmează să fie transferat direct către beneficiar în două tranșe:

- prima tranșă în cuantum de 70% din valoarea aprobată a grantului va fi transferată după prezentarea dovezilor privind investirea contribuției proprii;

- a doua tranșă în cuantum 30% din valoarea aprobată a grantului după implementarea completă a proiectului investițional, cu condiția prezentării setului complet de acte confirmative și efectuarea misiunii de monitorizare post-implementare.

8) elaborarea unui Registru al furnizorilor de soluții/ servicii IT, precum și a unui mecanism exact de includere și excludere a prestatorilor de servicii IT.

4. Structura Programului și modalitatea de acordare a fondurilor

Acest Program oferă o abordare integrată de susținere a IMM prin introducerea instrumentelor digitale în scopul dezvoltării productivității și competitivității întreprinderilor locale și este structurat în următoarele componente:

Componenta I - Conștientizare, informare, promovare și comunicare

Această componentă va include un set de activități complexe, realizate la nivel național și local, pentru promovarea prezentului Program și diseminarea informației privind derularea implementării tuturor etapelor, inclusiv mediatizarea afacerilor de succes.

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (*în continuare – ODIMM*) va acorda suport informațional incubatoarelor de afaceri, instituțiilor și organizațiilor de suport în afaceri, pentru a facilita transformarea digitală a IMM și a încuraja creșterea competitivității acestora.

1) ODIMM va elabora materiale promoționale și va organiza evenimente de promovare a prezentului Program, precum:

- a) sesiuni de informare și conștientizare, evenimente tematice;
- b) emisiuni TV și Radio la posturile naționale și locale;
- c) alte elemente de vizibilitate.

2) În scopul creării instrumentelor informaționale și metodologice pentru beneficiari, ODIMM va elabora un set de materiale promoționale și instrumente practice:

- a) pagină web dedicată Programului;
- b) bază de resurse online cu informații relevante;
- c) chestionar de verificare și autoevaluare a necesităților companiei;
- d) elemente de vizibilitate despre oportunitățile de transformare digitală a IMM și cu istorii de succes.

Componenta II - Suportul financiar nerambursabil

Suportul financiar nerambursabil va fi acordat sub formă de finanțare nerambursabilă (Grant), având ca scop facilitarea tranziției beneficiarului Programului la comerțul electronic, achiziționarea de echipamente și softuri în scopul inovării și introducerii noilor tehnologii în procesul de transformare digitală, precum și în scopul eliminării sau minimizării riscurilor impuse de piață.

ODIMM va elabora un manual operațional necesar pentru implementarea Programului, care va stipula etapele și condițiile de implementare a Programului, inclusiv procedura de solicitare a Grantului, în corespundere cu următoarele condiții:

- 1) Suma Grantului este de maxim 70% din valoarea proiectului investițional și nu va depăși:
  - a) 250 000 lei pentru întreprinderile micro;
  - b) 500 000 lei pentru întreprinderile mici și mijlocii.

2) Contribuția beneficiarului va constitui minim 30% din valoarea proiectului investițional.

Destinația resurselor financiare acordate sub formă de grant:

1) Hardware TIC și alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, justificate din punctul de vedere al implementării proiectului;

2) Procurarea și/sau dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/ licențelor necesare implementării proiectului, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diverselor structuri de date existente;

3) Procurarea și/sau dezvoltarea și/sau adaptarea sistemelor de automatizare complexe de tip ERP/CRM;

4) Echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaj și instrumente de lucru noi, necesare pentru digitalizarea, inovarea și modernizarea procesului operațional.

5) Servicii trecere a arhivelor din analog/ dosare/ hârtie în digital;

6) Procurarea serviciilor/ soluțiilor din domeniul tehnologiei informației pentru comerțul electronic, dar nu va depăși 10% din valoarea maximă a grantului pe fiecare din următoarele activități:

a) consultanță în determinarea și parcurgerea pașilor specifici necesari pentru digitalizare și tranziția companiei la comerțul online, definirea instrumentelor de marketing;

b) servicii de elaborare a unui site nou sau actualizarea celui existent, inclusiv cu integrarea sistemelor de plăți online, procurarea unui domen și hosting;

c) elaborarea materialelor de vizibilitate și plasarea bannerelor și reclamelor online, cu prezentarea produselor și/sau a afacerii;

d) setarea campaniilor pe social media și google pentru nișa potrivită;

e) selectarea, integrarea și ajustarea profilului companiei la platformele de tip MarketPlace, care au integrate sistemele de plăți online și elemente logistice (legate de livrare etc.)

7) Servicii de tip cloud și SaaS;

8) Servicii pentru consolidarea securității cibernetice aplicabile pentru software/ găzduire/ rețele;

9) Servicii de consultanță pentru elaborarea documentațiilor tehnice necesare implementării proiectului, dar nu va depăși 10% din valoarea grantului solicitat;

10) Instruirea personalului care va utiliza produsele implementate/ achiziționate și a personalului care va asigura mentenanța ca contribuție proprie;

11) Acoperirea parțială a costurilor/ cheltuielilor suportate pe platformele electronice de tip MarketPlace în procesul de livrare a bunurilor/ serviciilor, dar nu va depăși 20% din valoarea maximă a grantului pentru o perioadă care nu va depăși 36 de luni din momentul aprobării;

12) Echipamente și soluții software care vor permite minimizarea/ excluderea din circulație a monedei fizice;

13) Echipamente și soluții necesare pentru organizarea procesului de livrare în industria ospitalității HoReCa.

Companiile care au beneficiat de suport financiar în cadrul Instrumentului de susținere privind digitalizarea IMM, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 100 din 26 mai 2020, pot solicita suplimentar diferența de finanțare până la atingerea limitei plafoanelor stabilite în prezentul Program.

Componenta III - Monitorizarea, mentorat și evaluarea

Activitățile acestei componente au ca scop evaluarea realizării proiectelor investiționale, identificarea și diminuarea riscurilor care pot provoca situații de criză, determinarea tacticilor de comunicare cu beneficiarii de resurse financiare nerambursabile, precum și evaluarea impactului acestora:

1) Procesul de monitorizare a beneficiarului este efectuat de către ODIMM;

2) Se va urmări respectarea condițiilor și utilizarea resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de finanțare nerambursabilă;

3) Perioada de monitorizare a beneficiarilor Programului va constitui 36 de luni din data prezentării setului complet de acte privind utilizarea resurselor financiare.

ODIMM va efectua monitorizarea la etapele de pre-finanțare, post-finanțare, verificarea finală aferentă monitorizării și va solicita periodic rapoarte de performanță cu informații necesare.

5. Fundamentarea economică-financiară

Termenul de implementare a Programului este de 36 de luni, cu posibilitate de prelungire, iar pentru implementarea Programului va fi necesar un buget estimativ de 60 mil. lei.

Activitățile din cadrul Programului vor fi desfășurate din contul și în limitele alocărilor prevăzute de bugetul de stat, inclusiv asistența financiară externă.

În conformitate cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2022-2024, pentru finanțarea în anul 2022 a implementării Programului transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii, sunt planificate mijloace financiare în valoare de 10 000,0 mii lei.

Totodată, precizăm că similar practicii de formare/completare a bugetelor altor programe guvernamentale implementate de ODIMM, cu resurse din contul asistenței financiare externe, rezultatele atinse din primul an de implementare a Programului vor fi prezentate partenerilor externi de dezvoltare în scopul atragerii suportului pentru implementarea integrală a Programului guvernamental.

Programul va contribui la eficientizarea proceselor de producere, vânzare și utilizarea eficientă a resurselor financiare și de capital uman, a materiei prime, și în același timp crearea unui spațiu pentru inovare și valoarea adăugată.

Impactul va fi cuantificat în următoarele domenii:

1) Extinderea accesului la noi piețe datorită cererii sporite pentru produse mai competitive, adaptate în conformitate cu sistemul de standardizare favorabil IMM și ușor accesibil, orientat spre utilizarea normelor de etichetare a produselor;

2) Stimularea creșterii economice prin îmbunătățirea accesului la finanțare în vederea alinierii la cerințele economiei mondiale, a transferului de tehnologie și know-how, precum și prin promovarea schimbului de experiență dintre companiile care au reușit să exporte pe diferite piețe, și cele care intenționează să acceadă pe aceste piețe;

3) Creșterea volumului de investiții în economia națională, cu circa 120 mil. lei, ca urmare a implementării Programului.

Totodată, prezentul Program este cu potențial sporit de atragere a mijloacelor financiare externe. Spre exemplu, Instrumentul de susținere privind digitalizarea IMM aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 100 din 26.05.2020, a fost co-finanțat cu circa 10 mil. lei de Delegația Uniunii Europene și circa 4 mil. lei din partea GIZ Moldova.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de hotărâre nu necesită modificarea, abrogarea sau elaborarea unor acte normative noi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, prezentul proiect se transmite Cancelariei de Stat spre promovare.

Proiectul urmează să fie plasat pe pagina web a Ministerului Economiei, rubrica Transparența/ Anunțuri privind consultările publice, precum și pe pagina guvernamentală www.particip.gov.md, urmare examinării acestuia în cadrul ședinței secretarilor generali.

8. Constatările expertizei anticorupție

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

În conformitate cu pct. 11 subpct.21 lit. b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, Analiza impactului la proiectul hotărârii de Guvern prenotat a fost consultată cu Ministerul Finanțelor prin demersul nr. 06/2-4673 din 15.10.2021. Astfel, în răspunsul ministerului nr. 09/2-09/9105 din 01.11.2021, a fost comunicată lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea Analizei de impact, ce realmente denotă susținerea acesteia.

Ministru

Sergiu GAIBU

Analiza impactului
asupra proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea
Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii
Data:	15.10.2021
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Economiei de comun cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii
Subdiviziunea:	Secția politici de dezvoltare a IMM-urilor și comerț, Ministerul Economiei
Persoana responsabilă și datele de contact:	DI Silviu NEGHINĂ , Șef al Secției politici de dezvoltare a IMM-urilor și comerț, Ministerul Economiei, tel. 022 250 646, e-mail: silviu.neghina@me.gov.md ; DI Isae SPÎNU , Șef al Direcției Digitalizare și Suport IT, ODIMM, tel. 022 221 055, e-mail: isae.spinu@odimm.md .
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<ul style="list-style-type: none"> - Grad scăzut al competitivității și productivității întreprinderilor mici și mijlocii atât la nivel intern, cât și extern; - Vulnerabilitatea critică a întreprinderilor mici și mijlocii față de pandemia COVID-19 și perioada post-pandemică. 	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>În contextul pandemiei cu COVID-19, întreprinderile mici și mijlocii (<i>în continuare - IMM</i>) din Republica Moldova au fost puse în impas, cu constrângeri severe pe partea de cerere și ofertă, legate inclusiv de restricții de desfășurare a activităților comerciale și de vânzare a produselor finite (piețe, târguri, localuri etc.), precum și de necesitatea consumatorilor de a-și revizui listele de cumpărături și anumite obiceiuri din cauza condițiilor de carantină impuse.</p> <p>Impactul asupra IMM-urilor este extrem de ridicat din cauza incapacității financiare a acestora de a se adapta la noile condiții de piață în timp util, și implementarea acțiunilor în domeniul comerțului electronic, proceselor de digitizare și digitalizare rezultate cu transformarea digitală, factori cheie pentru sustenabilitatea și competitivitatea IMM.</p> <p>Aportul IMM la PIB-ul Republicii Moldova este de aproximativ 50%, o contribuție ce este încă sub nivelul din Uniunea Europeană, care constituie 57,4%. Acest fapt demonstrează că sectorul dat este încă destul de slab, cu o productivitate sub nivelul mediei mondiale.</p>	

Ponderea IMM la formarea PIB, %

Mai mult, după cum s-a menționat și în cadrul Declarației Liderilor Europeni din 26.03.2020, criza COVID-19 a catalizat tendințele de digitalizare a Europei, în condițiile în care planurile de redresare propuse de Comisie, vor sprijini reconstrucția economiei afectate, pe baze sustenabile.

În timp ce Revoluția digitală s-a produs la nivel global, criza COVID-19 a dus la recunoașterea largă a importanței transformării digitale pentru economie, precum și pentru capacitatea de recuperare și reziliență a acesteia. Internet of Things, 5G, Big data, tehnologii blockchain și inteligența artificială ne pot ajuta să obținem o mai mare flexibilitate în lanțul de aprovizionare, creșterea securității datelor și consolidarea capacităților de muncă la distanță și automatizare. Tehnologiile digitale pot contribui de asemenea, în lupta pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Prin ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 100 din 26 mai 2020, a fost aprobat Instrumentul de suport privind digitalizarea IMM-urilor. Instrumentul de susținere își propunea dezvoltarea principiilor de inovare și transfer tehnologic a IMM pentru valorificarea potențialului și facilitarea accesului lor pe alte piețe interne și externe.

Instrumentul de susținere privind digitalizarea IMM a reprezentat un set de activități cu o abordare complexă, prin intermediul cărora se propune susținerea transferului tehnologic și dezvoltării digitale a întreprinderilor mici și mijlocii pentru valorificarea potențialului inovativ, inclusiv și facilitarea accesului lor pe piețele interne și externe.

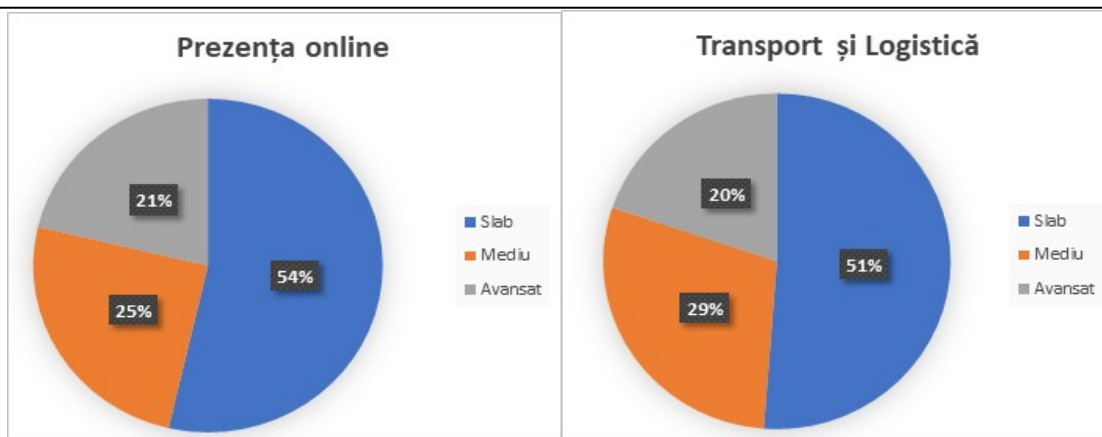
Instrumentul a fost finanțat din bugetul de stat, suplinit din fondurile Uniunii Europene și GIZ Moldova cu suportul financiar al Guvernului Germaniei, fiind implementat de către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (*în continuare – ODIMM*) în parteneriat cu GoOnline al Asociației COR, Programul Startup Academy dezvoltat de proiectul TEKWILL, cu susținerea USAID, Suedia și UK aid.

În procesul de implementare a Instrumentului privind Digitalizarea IMM, a fost creat un chestionar de autoevaluare a competențelor digitale care avea o structură din 37 de întrebări în 5 module:

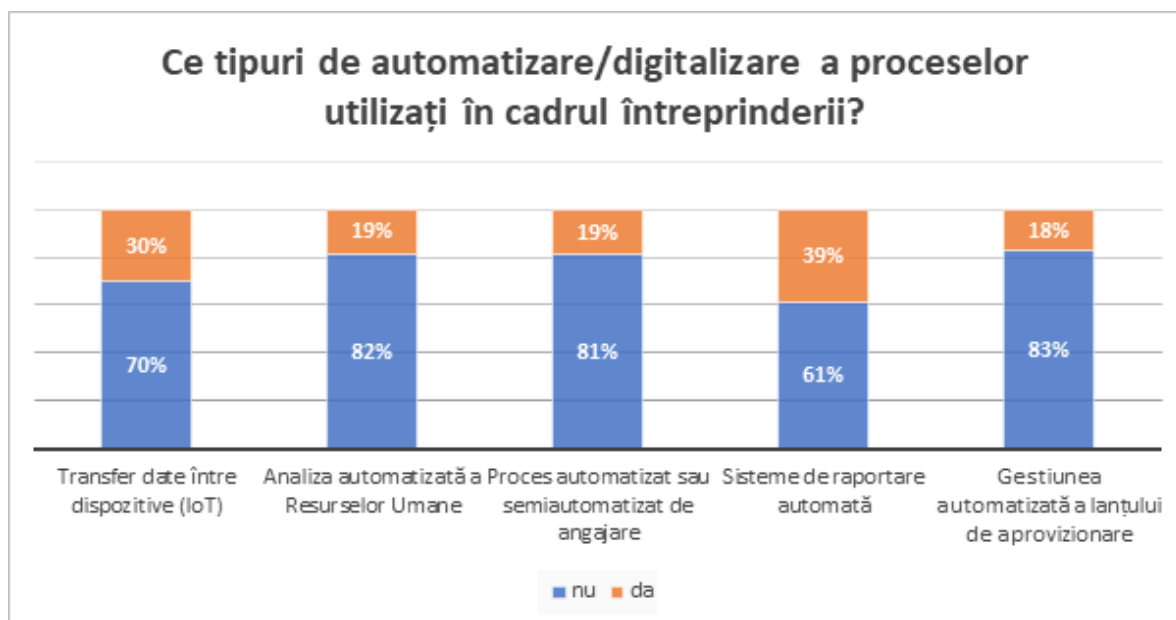
1. Prezența online;
2. Planificare e-comerț;
3. Transport și logistică;
4. Servicii pentru clienți (după vânzare);
5. Digitalizarea proceselor;

Chestionarul a fost completat de către circa 800 de întreprinderi, în baza acestuia au fost stabilite instruirile necesare pentru IMM. Total au fost livrate 33 de sesiuni de instruire unui număr de peste 566 de antreprenori.

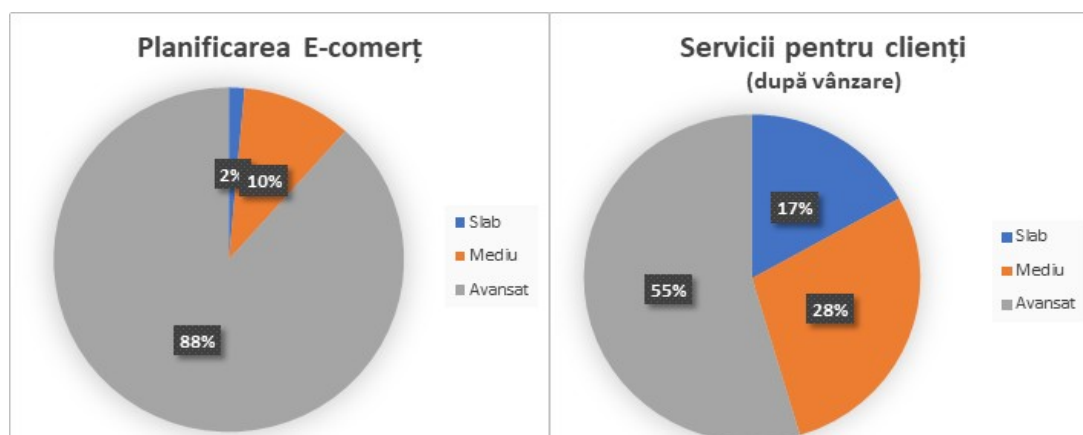
Totodată, conform chestionarului, cel mai rău IMM-urile se descurcă la capitolele „Prezența Online” și „Transport și logistică” majoritatea aplicanților au obținut un nivel Slab.

În aceeași ordine de idei, ceea ce ține de digitalizare proceselor din cadrul companiei, 70% din aplicanți - nu utilizează Transfer de date între dispozitive (IOT), 82% - nu au un sistem automatizat de analiză a resurselor umane, 81% - nu au automatizat procesele de angajare, 83% - nu gestionează automatizat lanțul de aprovizionare, iar 61% - nu dețineau până la momentul depunerii un sistem automatizat de raportare.

O situația opusă o avem la capitolul „Planificare E-comerț” unde calificativul Avansat a fost obținut de 88% de aplicanți la capitolul și de 55% la capitolul „Servicii pentru clienți (după vânzare)”.

Drept rezultat, în cele două apeluri deschise doar câte 15 zile, au fost colectate 635 de dosare (dintre care 255 la componenta Voucher și 380 la Grant). De la lansarea instrumentului de susținere privind Digitalizarea IMM au fost susținute **277 de afaceri dintre care: (175 business**

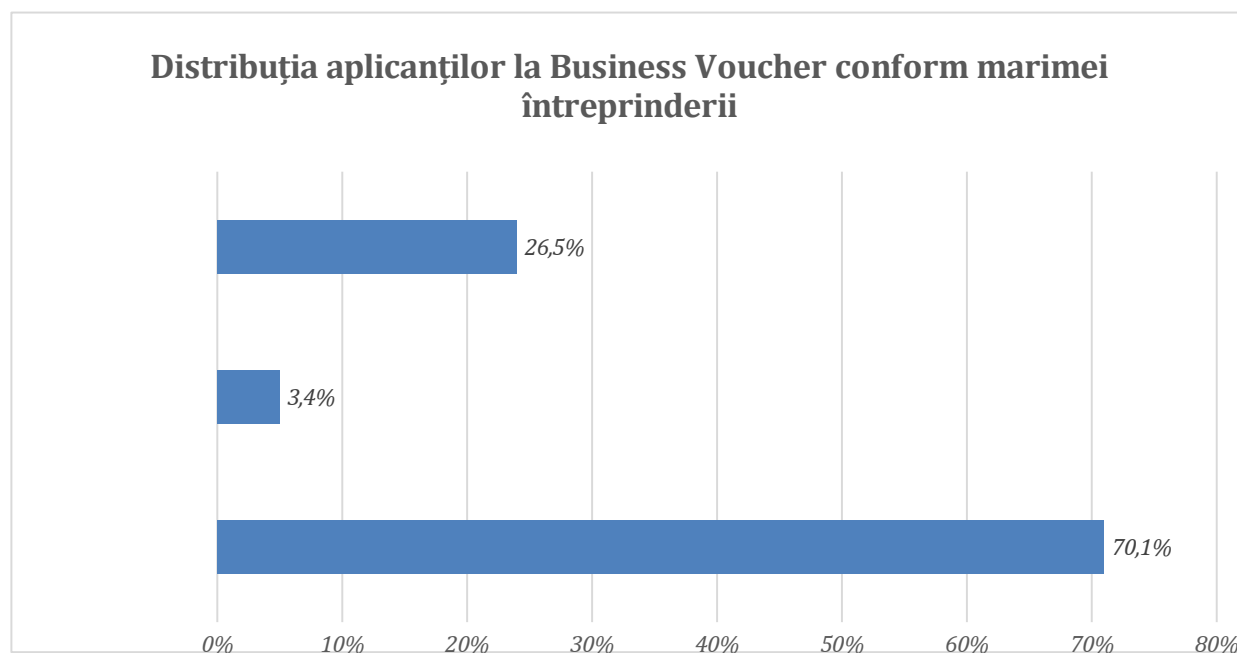
vouchere în valoare totală circa 3,5 mil. lei și 103 Granturi în valoarea totală de circa 16,5 mil. lei).

Profilul solicitanților la Business Voucher:

Din 254 dosare depuse, 192 au trecut analiza tehnică și au fost înaintate spre examinare Comitetului Intern de evaluare.

Cea mai mare parte din solicitanți sunt din mun. Chișinău - 51%, 20% sunt din Nord, 18% din Centru, iar 11% din Sud și UTA Găgăuzia. Circa 64% din companii sunt amplasate în mediul urban, iar 36% în mediul rural.

70,1% dintre solicitanții de voucher sunt întreprinderi micro, 26,5% - întreprinderi mici, 3,4% - întreprinderi mijlocii.

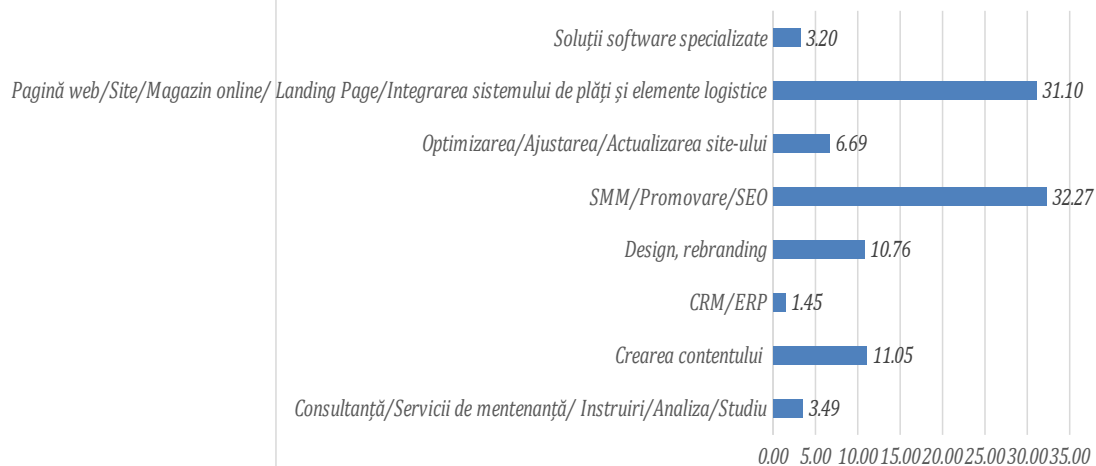
91% din aplicanți sunt Societăți cu răspundere limitată, 5% - Întreprinderi Individuale, iar 3% sunt Societăți pe acțiuni.

Circa 28,5% din aplicanți activează în industria prelucrătoare, 29,2% - activități de servicii (agenții de publicitate, marketing, consultanță în afaceri, servicii de contabilitate), 4,9% - tehnologii informaționale și comunicații, 12,3% - agricultură, și 4,1% - activități de recreere și agrement.

Conform Chestionarului de Autoevaluare, 1/3 din aplicanți au fost interesați să participe la instruirii referitoare la Digitalizarea proceselor, 34,4% au solicitat instruirii în domeniul comerțului online, iar 27,9% aplicanți au avut necesitatea să participe la instruirii legate de domeniul de activitate a companiei. Cele mai solicitate articole de investiție sunt: pagina web/magazin online – cca. 40,3%; promovare/SEO/SMM – cca. 36,6 % ; servicii de design și rebranding – cca. 9,8 %.

În figura de mai jos sunt prezentate procentual structura articolelor acordate la componenta Business Voucher:

Distribuția pe categorii a articolelor oferite la Voucher %

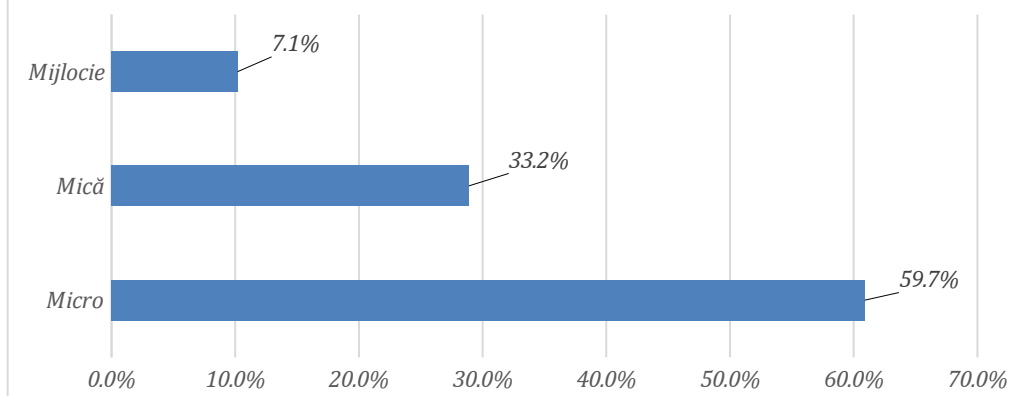
Profilul solicitanților la GRANT:

Din 381 dosare depuse, 265 au trecut analiza tehnică și au fost înaintate spre examinare Comitetului Intern de evaluare.

Mai mult de jumătate sunt din mun. Chișinău - 63%, din nordul țării - 18%, centru - 13%, 6% sunt din regiunea de sud și din UTA Găgăuzia. Conform localizării afacerii 73% companii sunt amplasate în mediul urban, iar 27% în mediul rural.

59,7% dintre solicitanții de grant sunt întreprinderi micro, 33,2% - întreprinderi mici, 7,1% - întreprinderi mijlocii.

Distribuția aplicanților la GRANT conform mărimii întreprinderii

90% din aplicanți sunt Societate cu răspundere limitată, 4% sunt Întreprinderi Individuale, cca. 3% sunt Societăți pe acțiuni.

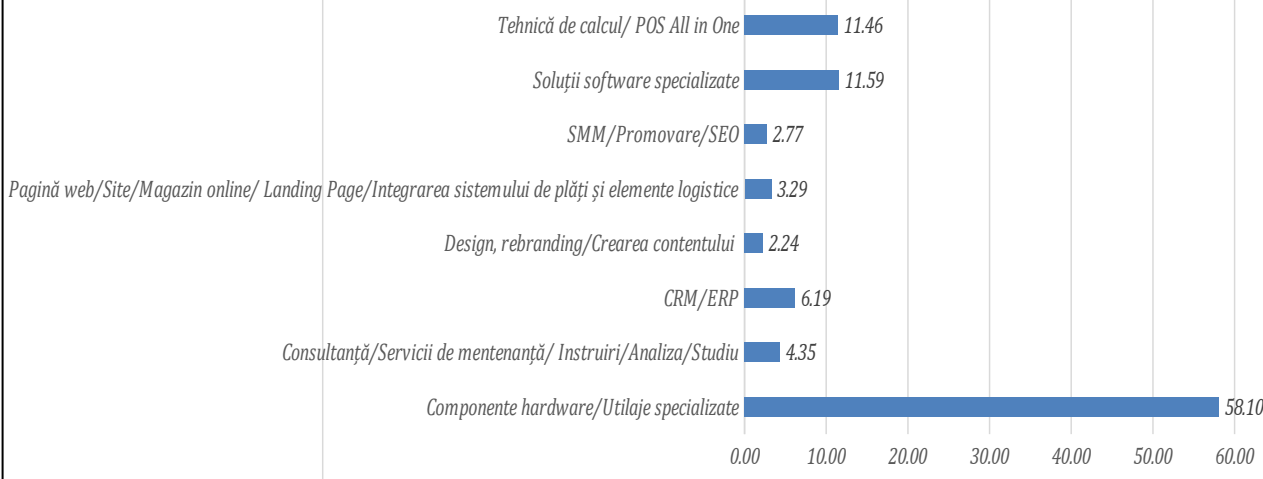
Circa 23,5% activează în industria prelucrătoare, 25,5% - activități de servicii, 10,6% - Tehnologii informaționale și comunicații, 14,1% - agricultură, și 7,7% - activități de recreere și agrement.

Cele mai solicitate tematici pentru instruiri au fost în domeniile: Serviciu clienți – cca. 38,1% din aplicanți, Transport și logistică – cca. 56,4% aplicanți și Prezența Online – cca. 53,1% aplicanți.

Analiza dosarelor ne arată că, cele mai solicitate articole de investiție la Grant sunt componente hardware/utilaje specializate – cca. 65,73%, soluții software specializate - cca. 11%, CRM/ERP – cca. 6%.

În figura de mai jos sunt prezentate procentual structura articolelor acordate la componenta Grant:

Distribuția pe categorii a articolelor oferite la grant %

Analiza practicii și datelor din procesul de implementare a Instrumentului ne permite corectarea procedurilor de acordare a suportului și identificarea unui mecanism mai prietenos pentru IMM.

În cadrul Programului nou se propune următoarele:

1) excluderea suportului financiar sub formă de Business Voucher și înglobarea acestuia în un singur tip de suport limitat doar de nivelul de dezvoltare a IMM;

2) excluderea instruirilor obligatorii, înglobarea celor mai relevante tematici IT în Programul de Gestiune Eficientă a Afacerilor și oferirea posibilității pentru IMM de a-și selecta de sinestătător prioritățile în procesul de digitalizare;

3) apel de colectare deschis permanent;

4) eliminarea principiului „O companie poate aplica și beneficia o singură dată” și înlocuirea acestuia cu „Solicitanții pot aplica la suportul financiar oferit de Program, în limita plafoanelor stabilite”;

5) majorarea suportului pentru întreprinderile micro până la 250 000 lei;

6) majorarea suportului pentru întreprinderile mici și mijlocii 500 000 lei;

7) suportul financiar sub formă de Grant urmează să fie transferat direct către beneficiar în două tranșe:

- Prima tranșă în cuantum de 70% din valoarea aprobată a grantului va fi transferată după prezentarea dovezilor privind investirea contribuției proprii;

- A doua tranșă în cuantum 30% din valoarea aprobată a grantului după implementarea completă a proiectului investițional, cu condiția prezentării setului complet de acte confirmative și efectuarea misiunii de monitorizare post-implementare.

8) elaborarea unui Registru al furnizorilor de soluții/servicii IT, precum și a unui mecanism exact de includere și excludere a prestatorilor de servicii IT.

- **Entități afectate:**

- Întreprinderile micro, mici și mijlocii;
- Întreprinderile mari;
- Instituțiile educaționale, de cercetare și inovare;
- Autoritățile publice locale;
- Autoritățile publice centrale.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Există un potențial neexploatat, dar și o necesitate legată de adoptarea de către IMM a practicilor de digitalizare. Astfel, antreprenorii se confruntă cu următoarele probleme cheie:

1) Lipsa sau insuficiența cunoștințelor și abilităților legate de dezvoltarea paginii online a companiei sau gestiune unei strategii/ plan de dezvoltare a comerțului electronic;

2) Cunoștințe limitate legate de selectarea și menținerea pe platformele de vânzări online;

3) Lipsa cunoștințelor și prețurile înalte asociate cu tranziția „urgentă” la metode și platforme de e-comerț;

4) Resurse financiare limitate pentru transformarea digitală a proceselor în cadrul companiei;
5) Lipsa de conștientizare cu privire la instrumentele IT disponibile la nivel local;
6) Lipsa implicării furnizorilor locali de software/ servicii IT cu prețuri accesibile pentru IMM-uri;

7) Resurse financiare limitate pentru implementarea echipamentelor/ soluțiilor necesare eliminării din circuit a monedei fizice;

8) Costurile mari pentru industria ospitalității HoReCa pentru asigurarea procesului de livrare.

Totodată, Studiul privind comerțul electronic în Republica Moldova, efectuat în cadrul Programului de reformă structurală susținut de USAID (<https://consecon.gov.md/wp-content/uploads/2020/10/Moldova-Rapid-ECommerce-Review.pdf>), identifică constrângeri în special pentru întreprinderile micro pe domeniile de asigurare a logisticii în procesul de livrare pe piața internă și externă:

1) Taxe mari pentru plățile electronice între 3,5% până la 6%;

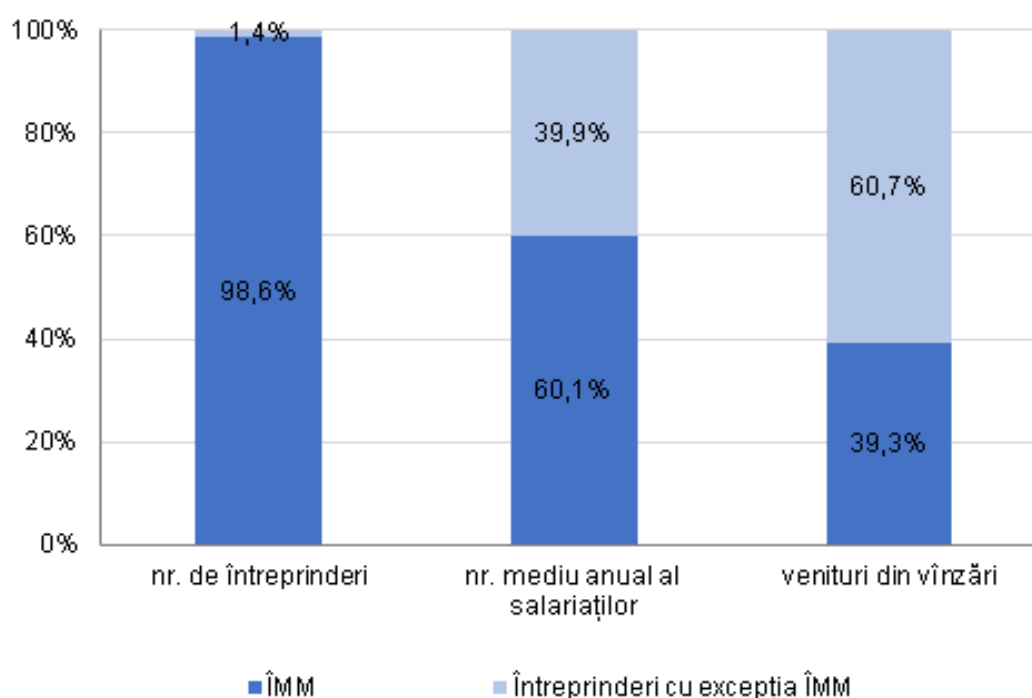
2) Depozitul reținut de bănci pentru a acoperi rambursările și plățile contestate. Depozitele se ridică la aproximativ 7% din cifra de afaceri totală de șase luni deținută pentru o perioadă continuă de până la 180 de zile;

3) O altă provocare este încadrarea sistemelor de plăți electronice.

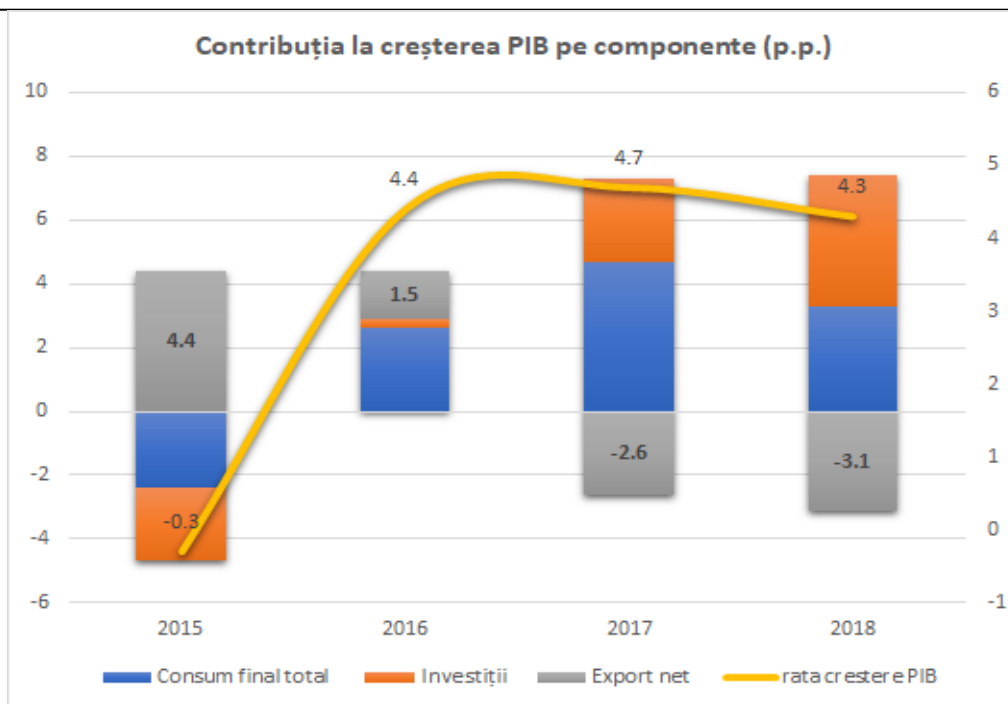
d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

În anul 2020 numărul IMM-urilor a constituit 57,2 mii întreprinderi și reprezintă circa 98,6% din numărul total de întreprinderi raportoare. Numărul mediu al salariaților în IMM în perioada de referință a constituit 316,8 mii, deținând 60,1% din total numărul mediu de salariați al întreprinderilor. Veniturile din vânzări ale IMM în această perioadă au însumat 150 112,1 mil. lei sau 39,3% din venituri din vânzări în total pe economie (Figura 1).

Figura 1. Ponderea IMM în totalul întreprinderilor raportoare în anul 2020 pe principalii indicatori

În același context este de menționat că în perioada anilor 2015-2018 contribuția exportului net asupra creșterii Produsului Intern Brut s-a diminuat, evoluând de la o contribuție pozitivă de 4,4% în anul 2015 până la -3,1% în 2018.

În anul 2020 comparativ cu anul 2019, s-a înregistrat o creștere a numărului de IMM-uri non IT cu 2,4%, însă în același timp s-a înregistrat o scădere cu 5,7% a numărului de salariați angajați în sectorul IMM non IT și o scădere de 5,1% a volumului veniturilor din vânzări sectorul IMM non IT.

Deficitul de resurse financiare și incertitudinile create de criza pandemică au determinat scăderea investițiilor. În 2020, volumul investițiilor în active imobilizate a scăzut cu 2,6%, însumând circa 27,1 mild. lei. Cele mai afectate de criză au fost investițiile din sursele proprii ale agenților economici (-6,6%), generând cel mai mare impact negativ asupra activității investiționale. Au scăzut esențial investițiile în mașini și utilaje (-11,4%), clădiri nerezidențiale (-13,5%) și rezidențiale (-5,1%). De asemenea, criza pandemică a influențat puternic fluxul investițiilor străine (-15,8%). Investițiile publice au fost limitate de constrângerile bugetare (-1,5%). Totuși, surse de susținere a activității investiționale în 2020 au fost investițiile în infrastructură finanțate din Fondul rutier (de 2 ori mai mult) și din împrumuturile externe (+32,3%).

În cazul în care nu vor fi implementate mecanisme care vor stimula creșterea IMM-urilor în mărime, precum și creșterea competitivității acestora atât pe piețele interne, cât și pe piețele externe - vânzările locale și exporturile interne vor stagna, influențând astfel negativ creșterea economică.

Alte cauze, conform art. 1 lit. c) de mai sus, inclusiv, dar fără a se limita la.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii este un program de stat de susținere a dezvoltării sectorului IMM elaborat în conformitate cu prevederile art. 11 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Nu există carențe în prevederile normative în vigoare care să condiționeze implementarea Programului.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Scopul Programului constă în transformarea digitală a IMM, pentru recuperarea și creșterea economică a acestora, prin digitalizare și valorificarea potențialului inovativ.

Obiectivul Programului este susținerea IMM prin acordarea de sprijin financiar nerambursabil, pentru digitalizarea propriilor afaceri, precum și facilitarea accesului pe piețele interne și externe.

În perioada de implementare, Programul își propune următoarele obiective specifice:

- 1) Dezvoltarea abilităților antreprenorilor cu privire la planificarea și implementarea practicilor de afaceri prietenoase transformării digitale, a cel puțin 40% din beneficiari;
- 2) Oferirea suportului financiar pentru implementarea planurilor de transformare digitală, pentru cel puțin 150 IMM;
- 3) Creșterea avantajului competitiv și portofoliul de clienți a IMM, cu cel puțin 20%;
- 4) Dezvoltarea comerțului electronic, facilitarea procesului de reducere a circulației monedei fizice și dezvoltarea serviciilor de curierat.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic” se exclude din cauză că impactul programului de digitalizare a IMM-urilor sa dovedit a fi un instrument guvernamental eficient în conformitate cu primele două runde ale Instrumentului de suport implementat. Digitalizarea se va transforma într-o oportunitate pentru multe IMM-uri de a avansa sau chiar de a supraviețui într-un viitor foarte apropiat, altfel IMM-urile vor rămâne dispărute și/sau inevitabil își vor pierde pozițiile, clienții, piețele către alte IMM-uri locale sau întreprinderi mari sau chiar către concurenții internaționali, astfel influențând negativ bugetul de stat consolidat, PIB-ul țării, și indicatorii locali de angajare etc.

Mai mult decât atât opțiunea „a nu face nimic” este exclusă având în vedere că nevoia de a dezvolta și implementa un program care ar stimula investițiile în creșterea competitivității și productivității IMM-urilor este prevăzută în mai multe studii efectuate de OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) și CICPPP (Comisia pentru inovare, competitivitate și parteneriat public-privat).

Opțiunea „a nu face nimic” se exclude în condițiile în care viziunea Programului corespunde cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”, elaborată și aprobată de Guvernul Republicii Moldova, precum și cu Foaia de parcurs pentru digitalizarea economiei naționale lansată în Moldova.

Totodată, opțiunea „a nu face nimic” se exclude din cauza că aceasta corespunde cu Strategia „IMM-uri pentru o Europă durabilă și digitală”, elaborată și aprobată de Comisia Europeană în luna Martie 2020, care la rândul său abordează transformarea digitală drept proces cheie în dezvoltarea IMM-urilor competitive atât pe piața internă, cât și externă.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Acest Program oferă o abordare integrată de susținere a IMM prin introducerea instrumentelor digitale în scopul dezvoltării productivității și competitivității întreprinderilor locale și este structurat în următoarele componente:

Componenta I - Conștientizare, informare, promovare și comunicare

Această componentă va include un set de activități complexe, realizate la nivel național și local, pentru promovarea prezentului Program și diseminarea informației privind derularea implementării tuturor etapelor, inclusiv mediatizarea afacerilor de succes.

ODIMM va acorda suport informațional incubatoarelor de afaceri, instituțiilor și organizațiilor de suport în afaceri, pentru a facilita transformarea digitală a IMM și a încuraja creșterea competitivității acestora.

1) ODIMM va elabora materiale promoționale și va organiza evenimente de promovare a prezentului Program, precum:

- a) sesiuni de informare și conștientizare, evenimente tematice;
- b) emisiuni TV și Radio la posturile naționale și locale;
- c) alte elemente de vizibilitate.

2) În scopul creării instrumentelor informaționale și metodologice pentru beneficiari, ODIMM va elabora un set de materiale promoționale și instrumente practice:

- a) pagină web dedicată Programului;
- b) bază de resurse online cu informații relevante;
- c) chestionar de verificare și autoevaluare a necesităților companiei;
- d) elemente de vizibilitate despre oportunitățile de transformare digitală a IMM și cu istorii de succes.

Componenta II - Suportul financiar nerambursabil

Suportul financiar nerambursabil va fi acordat sub formă de finanțare nerambursabilă (Grant), având ca scop facilitarea tranziției beneficiarului Programului la comerțul electronic, achiziționarea de echipamente și softuri în scopul inovării și introducerii noilor tehnologii în procesul de transformare digitală, precum și în scopul eliminării sau minimizării riscurilor impuse de piață.

ODIMM va elabora un manual operațional necesar pentru implementarea Programului, care va stipula etapele și condițiile de implementare a Programului, inclusiv procedura de solicitare a Grantului, în corespundere cu următoarele condiții:

1) Suma Grantului va constitui maxim 70% din valoarea proiectului investițional și nu va depăși:

- a) 250 000 lei pentru întreprinderile micro;
- b) 500 000 lei pentru întreprinderile mici și mijlocii.

2) Contribuția beneficiarului va constitui minim 30% din valoarea proiectului investițional.

Destinația resurselor financiare acordate sub formă de grant:

1) Hardware TIC și alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, justificate din punctul de vedere al implementării proiectului;

2) Procurarea și/sau dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/licențelor necesare implementării proiectului, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diverselor structuri de date existente;

3) Procurarea și/sau dezvoltarea și/sau adaptarea sistemelor de automatizare complexe de tip ERP/CRM;

4) Echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaj și instrumente de lucru noi, necesare pentru digitalizarea, inovarea și modernizarea procesului operațional.

5) Servicii trecere a arhivelor din analog/ dosare/ hârtie în digital;

6) Procurarea serviciilor/ soluțiilor din domeniul tehnologiei informației pentru comerțul electronic, dar nu va depăși 10% din valoarea maximă a grantului pe fiecare din următoarele activități:

a) consultanță în determinarea și parcurgerea pașilor specifici necesari pentru digitalizare și tranziția companiei la comerțul online, definirea instrumentelor de marketing;

b) servicii de elaborare a unui site nou sau actualizarea celui existent, inclusiv cu integrarea sistemelor de plăți online, procurarea unui domeniu și hosting;

c) elaborarea materialelor de vizibilitate și plasarea bannerelor și reclamelor online, cu prezentarea produselor și/sau a afacerii;

d) setarea campaniilor pe social media și google pentru nișa potrivită;

e) selectarea, integrarea și ajustarea profilului companiei la platformele de tip Marketplace, care au integrate sistemele de plăți online și elemente logistice (legate de livrare etc.)

7) Servicii de tip cloud și SaaS;

8) Servicii pentru consolidarea securității cibernetice aplicabile pentru software/ găzduire/rețele;

9) Servicii de consultanță pentru elaborarea documentațiilor tehnice necesare implementării proiectului, dar nu va depăși 10% din valoarea grantului solicitat;

10) Instruirea personalului care va utiliza produsele implementate/ achiziționate și a personalului care va asigura mentenanța ca contribuție proprie.

11) Acoperirea parțială a costurilor/ cheltuielilor suportate pe platformele electronice de tip Marketplace în procesul de livrare a bunurilor/ serviciilor dar nu va depăși 20% din valoarea maximă a grantului pentru o perioadă care nu va depăși 36 de luni din momentul aprobării.

12) Echipamente și soluții software care vor permite minimizarea/ excluderea din circulație a monedei fizice.

13) Echipamente și soluții necesare pentru organizarea procesului de livrare în industria ospitalității HoReCa.

Companiile care au beneficiat de suport financiar în cadrul Instrumentului de susținere privind digitalizarea IMM, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 100 din 26 mai 2020, pot solicita suplimentar diferența de finanțare până la atingerea limitei plafoanelor stabilite în prezentul Program.

Componenta III - Monitorizarea, mentorat și evaluarea

Activitățile acestei componente au ca scop evaluarea realizării proiectelor investiționale, identificarea și diminuarea riscurilor care pot provoca situații de criză, determinarea tacticilor de comunicare cu beneficiarii de resurse financiare nerambursabile, precum și evaluarea impactului acestora:

- 1) Procesul de monitorizare a beneficiarului este efectuat de către ODIMM;
- 2) Se va urmări respectarea condițiilor și utilizarea resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de finanțare nerambursabilă;
- 3) Perioada de monitorizare a beneficiarilor Programului va constitui 36 de luni din data prezentării setului complet de acte privind utilizarea resurselor financiare.

ODIMM va efectua monitorizarea la etapele de pre-finanțare, post-finanțare, verificarea finală aferentă monitorizării și va solicita periodic rapoarte de performanță cu informații necesare.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Programul a fost elaborat în conformitate cu recomandările și opțiunile expuse în următoarele documente de politici, studii efectuate cu suportul partenerilor externi:

- Hotărârea Guvernului nr. 381/2019 cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea;
- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală” COM(2020)103;
- Indicele politicilor pentru dezvoltarea IMM 2020 (rezultatele evaluării Small Business Act for Europe).

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Piața internă e foarte limitată și nu permite o creștere accelerată și durabilă a venitului național. Lipsa creșterii investițiilor și diversificarea exporturilor nu va permite exploatarea deplină atât a avantajelor naturale ale țării, cât și a noilor oportunități oferite de acordurile comerciale bilaterale și multilaterale la care Republica Moldova este parte. Utilizarea limitată a tehnologiilor moderne verticale și digitale nu permite IMM-urilor să crească intern, precum și să fie competitive în exterior, limitând atingerea clienților locali și internaționali, existenți și noi.

Opțiunea de „a nu face nimic” în schimbul atragerii investițiilor, implementării inovației, stimulării exporturilor, transformării digitale va menține modelul de dezvoltare economică bazată pe consum.

Programul este destinat să contribuie la dezvoltarea economică a Republicii Moldova prin sprijinirea transformării digitale și a dezvoltării întreprinderilor micro, mici și mijlocii, cu scopul de a exploata potențialul lor inovator și de a facilita accesul acestora pe piețele naționale și internaționale.

b) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Termenul de implementare a Programului este de 36 de luni, cu posibilitate de prelungire. Pentru implementarea Programului va fi necesar un buget estimativ de 60 mil. lei. Activitățile din cadrul Programului vor fi desfășurate din contul și în limitele alocațiilor prevăzute de bugetul de stat, inclusiv asistența financiară externă.

În conformitate cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2022-2024 și Strategia sectorială de cheltuieli în domeniul dezvoltării sectorului privat pentru anii 2022-2024, pentru finanțarea implementării Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii Ministerul Economiei a solicitat planificarea alocării mijloacelor financiare în valoare de 20 000,0 mii lei anual.

Totodată, precizăm că similar practicii de formare/completare a bugetelor altor programe guvernamentale implementate de ODIMM, cu resurse din contul asistenței financiare externe,

rezultatele atinse din primul an de implementare a Programului vor fi prezentate partenerilor externi de dezvoltare în procesul negocierii posibilului suport pentru majorarea bugetului Programului guvernamental.

Impactul asupra cheltuielilor publice (pe categorii economice):

Clasificația funcțională (grupul principal, grupul) și/sau clasificarea pe program:	Costul anul I, mii MDL	Costul anul II, mii MDL	Costul anul III, mii MDL
Programul 50 „Servicii generale economice și comerciale”/ Sub-programul 5004 ”Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii”			
Costul total, inclusiv:	20 000,0	20 000,0	20 000,0
Costuri de gestionare și administrative	2 000,0	2 000,0	2 000,0
Bunuri și servicii (organizarea evenimente tematice, conferințe, elaborare ghiduri, broșuri, instruiți și formări, expertiză națională și internațională, implementarea unui sistem informațional de management intern etc.)	5 000,0	4 000,0	4 000,0
Suport financiar prin schema de „Grant”	13 000,0	14 000,0	14 000,0
Mijloace potențiale disponibile finanțare externă	4 000,0	10 000,0	15 000,0

Programul va contribui la eficientizarea proceselor de producere, vânzare și utilizarea eficientă a resurselor financiare și de capital uman, a materiei prime, și în același timp crearea unui spațiu pentru inovare și valoarea adăugată.

Impactul va fi cuantificat în următoarele domenii:

1) Extinderea accesului la noi piețe datorită cererii sporite pentru produse mai competitive, adaptate în conformitate cu sistemul de standardizare favorabil IMM și ușor accesibil, orientat spre utilizarea normelor de etichetare a produselor;

2) Stimularea creșterii economice prin îmbunătățirea accesului la finanțare în vederea alinierii la cerințele economiei mondiale, a transferului de tehnologie și know-how, precum și prin promovarea schimbului de experiență dintre companiile care au reușit să exporte pe diferite piețe, și cele care intenționează să acceadă pe aceste piețe;

3) Creșterea volumului de investiții în economia națională, cu circa 120 mil. lei, ca urmare a implementării Programului.

Totodată, prezentul Program este cu potențial sporit de atragere a mijloacelor financiare externe. Spre exemplu, Instrumentul de susținere privind Digitalizarea IMM aprobat prin Ordinul MEI nr. 100 din 26.05.2020, a fost co-finanțat cu circa 10 mil. lei de Delegația Uniunii Europene și circa 4 mil. lei din partea GIZ Moldova.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

- 1) Instabilitatea politică;
- 2) Deprecierea valutei naționale (riscul valutar determinat de oscilațiile de curs ale unei monede de referință);
- 3) Crize economice;
- 4) Criza pandemică COVID-19.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu există.

<p>Concluzie</p> <p>e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați</p>
<p>Conform informației expuse la compartimentul 3, lit. c).</p>
<p>5. Implementarea și monitorizarea</p>
<p>a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare</p>
<p>Lansarea și implementarea Programului nu necesită modificări ale cadrului normativ. Implementarea prezentului Program se va realiza de ODIMM în conformitate cu prezentul Program și Manualul operațional de implementare aprobat de Consiliul de coordonare al ODIMM.</p>
<p>b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea</p>
<p>Indicatori de monitorizare:</p> <p>1) Registrul al furnizorilor de soluții/ servicii IT, precum și a unui mecanism exact de includere și excludere a prestatorilor de servicii IT;</p> <p>2) Cel puțin 5 materiale informaționale: pagină web dedicată Programului, bază de resurse online cu informații relevante, chestionar de verificare și autoevaluare a necesităților companiei, broșuri despre oportunitățile de transformare digitală a IMM, broșuri cu istorii de succes.</p> <p>3) Consultarea și oferirea asistenței a cel puțin 1000 IMM;</p> <p>4) Susținerea a cel puțin 150 de IMM în implementarea acțiunilor de transformare digitală prin acordarea suportului financiar nerambursabil,</p> <p>Indicatori de impact:</p> <p>1) Cel puțin 70% din întreprinderile susținute vor implementa cu succes acțiunile de digitalizare;</p> <p>3) Menținerea a cel puțin 400 locurii de muncă anual în cadrul Programului;</p> <p>4) Creșterea în dinamică a volumului investițiilor în economie;</p> <p>5) Evoluția pozitivă a impozitelor directe și indirecte, plătite de către beneficiari în bugetul public național, urmare a implementării Programului;</p> <p>6) Crearea de noi modele de afaceri bazate pe creșterea conectivității, modificarea modului în care se creează valoarea adăugată, ceea ce va conduce la creșterea productivității mediului antreprenorial din țară;</p> <p>7) Mediul de afaceri stimulat și încurajat să adopte produse și servicii TIC (ponderea beneficiarilor, din total finanțate);</p> <p>8) Mediatizarea și informarea a cel puțin 3000 companii interesate în dezvoltarea propriilor afaceri;</p> <p>9) Creșterea volumului de investiții în economia națională, cu cel puțin 120 mil. lei, ca urmare a implementării Programului.</p>
<p>c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea</p>
<p>Impactul estimat al implementării Programului se estimează a fi resimțit peste 24 luni de la lansarea Programului. În scopul evaluării impactului se planifică elaborarea rapoartelor de progres în trimestrul 4, al anului doi și trei de implementare a Programului.</p> <p>Monitorizarea și evaluarea implementării programului va fi realizată după cum urmează:</p> <p>1. ODIMM va coordona implementarea Programului cu Ministerul Economiei în scopul atingerii indicatorilor scontați și asigurării complementării acestuia cu alte programe de sprijin și de asistență ale donatorilor;</p> <p>2. ODIMM va elabora și prezenta anual Ministerului Economiei și Comitetului de Coordonare, raport privind implementarea Programului și atingerea indicatorilor planificați.</p>
<p>6. Consultarea</p>
<p>a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă</p>
<p>- Întreprinderile Mici și Mijlocii;</p> <p>- Ministerul Economiei;</p> <p>- Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.</p>
<p>b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților</p>

- Sesiuni de informare;
- Ateliere de lucru;
- Chestionare de autoevaluare a necesităților IMM.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

În conformitate cu pct. 11 subpct. 21 lit. b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, Analiza impactului la proiectul hotărârii de Guvern prenotat a fost consultată cu Ministerul Finanțelor prin demersul nr. 06/2-4673 din 15.10.2021. Astfel, în temeiul demersului de răspuns a ministerului nr. 09/2-09/9105 din 01.11.2021, a fost comunicată lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea Analizei de impact, ce realmente denotă susținerea acesteia.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alterativă 1	Opțiunea alterativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	3		
povara administrativă	-1		
fluxurile comerciale și investiționale	2		
competitivitatea afacerilor	3		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3		
concurența pe piață	3		
activitatea de inovare și cercetare	3		
veniturile și cheltuielile publice	2		
cadrul instituțional al autorităților publice	1		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	3		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	2		
situația social-economică în anumite regiuni	2		
situația macroeconomică	2		
alte aspecte economice	2		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1		
nivelul de salarizare	2		
condițiile și organizarea muncii	1		
sănătatea și securitatea muncii	1		
formarea profesională	3		
inegalitatea și distribuția veniturilor			
nivelul veniturilor populației	2		
nivelul sărăciei	2		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică			
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			

nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială			
accesul și calitatea serviciilor educaționale			
accesul și calitatea serviciilor medicale			
accesul și calitatea serviciilor publice administrative			
nivelul și calitatea educației populației	2		
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	1		
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen			
biodiversitatea			
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului			
producerea și reciclarea deșeurilor	1		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	1		
consumul și producția durabilă	2		
intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică	1		
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor			
alte aspecte de mediu			
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			

MD-2005, mun.Chișinău, str.Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-26-00, fax 022-26-25-17

01 noiembrie 2021 nr. 09/2-09/9105

La nr. 06/2-4673 din 15.10.2021

Ministerul Economiei

La solicitarea Ministerului Economiei nr.06/2-4673 din 15 octombrie 2021 privind examinarea Analizei de impact asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea *Programului privind transformarea digitală a întreprinderilor mici și mijlocii*, Ministerul Finanțelor, conform competențelor funcționale, comunică următoarele.

În conformitate cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2022-2024 și Strategia sectorială de cheltuieli în domeniul dezvoltării sectorului privat pentru anii 2022-2024, pentru finanțarea implementării *Programului privind transformarea digitală a întreprinderilor mici și mijlocii*, Ministerul Economiei a solicitat alocarea suplimentară a mijloacelor financiare în sumă de 20.000,0 mii lei anual.

În acest context, menționăm că CBTM 2022-2024 este în proces de definitivare, respectiv, solicitările suplimentare urmează a fi examinate și acceptate în dependență de prioritățile de politici sectoriale și de cadrul de resurse disponibil pentru anii 2022-2024.

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI

Nr. 06/2-5202 din 13.12.2021

Cancelaria de Stat

Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-23-383-8935 din 15 noiembrie 2021, Ministerul Economiei transmite repetat spre examinare în ședința secretarilor generali, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii (număr unic 493/ME/2021).

Cerere

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Economiei în comun cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii
3.	Justificarea depunerii cererii	<p>Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii reprezintă un program de stat de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, fiind elaborat în temeiul prevederilor Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.</p> <p>Scopul inițiativei constă în transformarea digitală a întreprinderilor mici și mijlocii, pentru recuperarea și creșterea economică a acestora, prin digitalizare și valorificarea potențialului inovativ.</p> <p>Obiectivul Programului constă în susținerea întreprinderilor prin acordarea de sprijin financiar nerambursabil, pentru digitalizarea propriilor afaceri, precum și facilitarea accesului pe piețele interne și externe.</p> <p>Suportul financiar nerambursabil va fi acordat sub formă de finanțare nerambursabilă (Grant), având ca scop facilitarea tranziției beneficiarului Programului la comerțul electronic, achiziționarea de echipamente și softuri în scopul inovării și introducerii noilor tehnologii în procesul de transformare digitală, precum și în</p>

		<p>scopul eliminării sau minimizării riscurilor impuse de piață.</p> <p>Suma Grantului va fi de maxim 70% din valoarea proiectului investițional și nu va depăși:</p> <p>a) 250 000 lei pentru întreprinderile micro;</p> <p>b) 500 000 lei pentru întreprinderile mici și mijlocii.</p> <p>Contribuția beneficiarului va constitui minim 30% din valoarea proiectului investițional.</p>
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<p>1. Ministerul Finanțelor;</p> <p>2. Ministerul Justiției;</p> <p>3. Centrul Național Anticorupție.</p>
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	3 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	<p>Dl. Silviu NEGHINĂ, Șef al Secției politice de dezvoltare a IMM-urilor și comerț, Ministerul Economiei,</p> <p>tel. 022 250 646,</p> <p>e-mail: silviu.neghina@me.gov.md;</p>
7.	Anexe	<p>1. Proiectul hotărârii de Guvern - 10 file;</p> <p>2. Nota informativă - 6 file;</p> <p>3. Analiza de impact - 15 file;</p> <p>4. Avizul Ministerului Finanțelor (nr. 09/2-09-9105 din 01.11.2021) - 1 filă.</p>
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Ministru

Sergiu GAIBU